

RĪGĀ

2022. gada 29. jūnijā
Nr. 1-23/085_e

Ekonomikas ministrijai
paziņošanai e-adresē

cc:Baiba.Januma@em.gov.lv

Informācijai:
**Patērētāju tiesību aizsardzības
centram**
paziņošanai e-adresē

Par grozījumiem Ministru kabineta 2018. gada 13. novembra noteikumos Nr. 705 "Noteikumi par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasībām patērētāja kreditēšanas un parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzējiem"

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk Asociācija) ir iepazinusies ar grozījumu projektu Ministru kabineta 2018. gada 13. novembra noteikumos Nr. 705 "Noteikumi par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasībām patērētāja kreditēšanas un parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzējiem" (turpmāk Noteikumi) un izsaka šādu viedokli.

Lūdzam izvērtēt, vai Noteikumu 4.¹ punktā paredzētais termiņš – 2 gadi – nav nesamērīgi īss datu iegūšanai par personu un atkārtota izvērtējuma veikšanai. Iespējams, termiņš būtu jānosaka vismaz 3 vai 5 gadi. Jānorāda, ka citiem likuma subjektiem šo jautājumu ārējie normatīvie akti specifiski neregulē.

Lūdzam Noteikumu 8.¹ punktā kā izņēmumu norādīt ne tikai to, ka ir vai nu notikusi iekšējā audita pārbaude pēdējos 2 gados vai arī to nepiemēro, bet arī to, ka ir iespēja noteikt citu piemērošanas biežumu vai kārtību. Piemēram, kredītiestāžu grupas ietvaros tā nebūtu lizinga sabiedrības iekšējā audita struktūrvienība, bet grupas līmeņa struktūrvienība, vai arī iekšējo auditu veiktu citā regularitātē atbilstoši piemītošajam riskam, ko tad saskaņotu ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru (turpmāk PTAC). Praksē novērots, ka iekšējās kontroles sistēmā katrs norāda specifisku termiņu un iekšējā audita pārbaudes veikšanas kārtību. Piemēram, FKTK praksē novērots, ka iekšējā audita

funkciju atļauj neveidot, bet aizstāt to ar citu pārbaudes veicēju (ņemot vērā, ka atsevišķām finanšu iestādēm ārējais audits nav obligāts, tad iekšējo auditu aizstāt ar ārējo auditu). Līdz ar to PTAC varētu lemt ne tikai par audita nepiemērošanu, bet arī citādāku šīs funkcijas veikšanas kārtību (kompensējošie mehānismi).

Vēršam uzmanību, ka Noteikumu 19.punktā ir minētas juridiskās personas, kas ir VID uzraudzībā. Aicinām tās neregulēt šajos noteikumos vispār.

Noteikumu 15. un 28.punkts paredz ieviest skaitlisku klienta riska novērtēšanu. Mazām finanšu iestādēm ar viena veida klientiem (fiziska persona), ģeogrāfisko risku (tikai Latvija) un pakalpojumu (kreditlīnija, piemēram), parasti nedibinot attiecības ar politiski nozīmīgām personām, būs gan grūti, gan arī neproporcionāli apgrūtināti izveidot jēgpilnu, patiesi riskus mazinošu, skaitliskā novērtējuma sistēmu. Būtu jāparedz, ka to var veidot, saskaņojot ar PTAC. Tāpat uzskatām, ka gadījumā, ja skaitliskā riska novērtējums ir izveidots grupas ietvaros (piemēram, kredītiestādes vai citas finanšu iestādes grupas ietvaros visiem klientiem) to var izmantot arī meitas sabiedrībai, neveidojot atsevišķu tieši meitas sabiedrības klientiem.

Visā noteikumu tekstā lūdzam "klienta uzvedību" aizstāt ar "klienta darījumiem" vai "piemītošajiem riskiem". Uzvedība tiek vērtēta klienta klātienē apkalpošanā, un šādu formulējumu nebūtu atbilstoši un korekti turpināt izmantot (lai arī tas ir spēkā esošajā redakcijā).

Visā noteikumu tekstā minot Eiropas Banku iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes kopīgās pamatnostādņēs noteiktos riska faktoros, ierosinām norādīt, ka "ciktāl tie ir attiecināmi uz šo noteikumu 1.punktā minētajiem likuma subjektiem."

Lūdzam noteikt vismaz trīs mēnešu pārejas periodu grozījumu stāšanās spēkā.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

K.Tola ketija.tola@financelatvia.eu